

Invazní rostliny

Invazní rostliny jsou nepůvodní druhy, kterým se v nových podmínkách velmi daří a potlačují a ohrožují druhy domácí. Bývají to druhy záměrně vysazované jako okrasné rostliny v parcích či zahradách. Horské prostředí naštěstí není k invazi nepůvodních druhů tolik náchylné, přesto i na Šumavu si našlo cestu několik druhů s invazním potenciálem, a ty zde teď způsobují potíže, kterým se ochraně přírody daří s větším či menším úspěchem čelit. To obnáší sekání či vytrhávání invazních rostlin a likvidaci jejich biomasy. Mimo to se Správa NP Šumava také snaží informovat a vzdělávat veřejnost.

Mezi nejvýznamnější druhy, které se na Šumavě staly nepříjemnými plevely, patří lupina mnoholistá nebo také vlčí bob mnoholistý (*Lupinus polyphyllus*). Tento severoamerický druh byl zejména v minulosti vyséván na lesní paseky jako pastva pro zvěř. Lupina je schopna obohatit půdu dostupným dusíkem a zcela vytlačit původní druhy vázané na chudé prostředí.

Jako okrasná rostlina byl dovezen bolševník velkolepý (*Heracleum mantegazzianum*) původem z Kavkazu. Je nebezpečný i pro člověka, protože při dotyku způsobuje puchýřovité otoky. Na Šumavě je jen na několika málo místech a daří se jej redukovat.

lupina mnoholistá • Vielblättrige Lupine

bolševník velkolepý • Riesen-Bärenklau

Netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*) pochází z Himálaje. Ke konci 20. století se rozšířila zejména podél řek. Na Šumavě roste hojně zejména v severozápadní části na bavorské straně pohoří.

Další zplanělou okrasnou rostlinou je kolotočník ozdobný (*Telekia speciosa*) z jihovýchodní Evropy a Malé Asie. Zplaňuje hlavně podél vodních toků a cest. U citlivých osob vyvolává na pokožce alergickou reakci.

Křídlatky (*Reynoutria* sp.) prozatím na Šumavě nacházíme především v intravilánech obcí, ačkoliv se jedná o jednu z nejagresivnějších invazních rostlin vůbec. V Předšumaví se šíří podél řek.

Kejklířka skvrnitá (*Mimulus guttatus*) se vyskytuje na prameništích a kolem vodních toků severozápadní Šumavy a původní je v Severní Americe. Není však příliš konkurenčně silná, a zdá se, že její invazi se šumavská příroda ubránila sama.

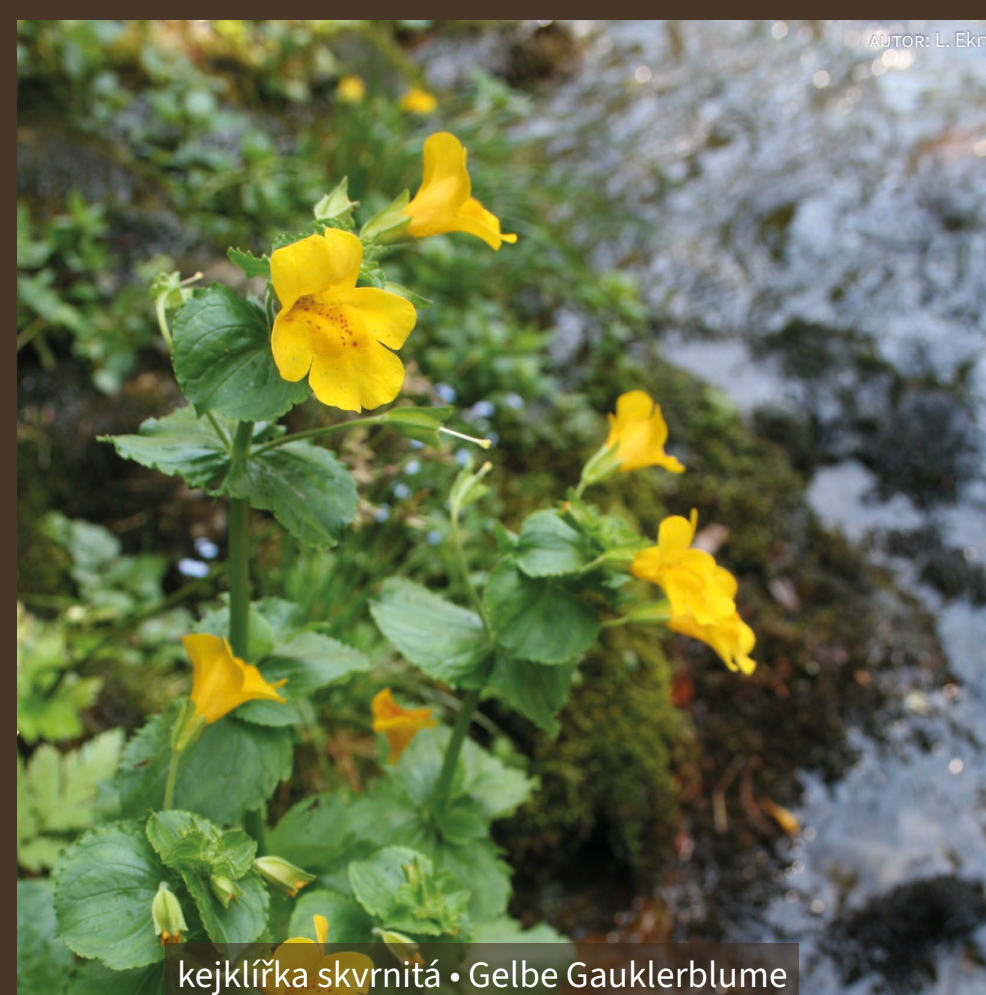
netýkavka žláznatá • Drüsiges Springkraut

kolotočník ozdobný • Große Telekie

křídlatka • Knöteriche

kejklířka skvrnitá • Gelbe Gauklerblume

Invasive Pflanzen

Invasive Pflanzen sind nicht ursprüngliche Arten, die in den neuen Bedingungen sehr gedeihen und die heimischen Arten unterdrücken und gefährden. Es sind Arten, die in Parkanlagen und Gärten absichtlich als Zierpflanzen gepflanzt werden. Die Gebirgsumwelt ist zum Glück für die Invasion von nicht ursprünglichen Arten so anfällig, aber trotzdem fanden einige Arten mit dem Invasionspotential den Weg auch in den Böhmerwald und verursachen hier jetzt Probleme, denen es dem Naturschutz gelingt mit größerem oder kleinerem Erfolg standzuhalten. Dies umfasst das Mähen oder Herausreißen von invasiven Pflanzen und die Entsorgung deren Biomasse. Die Nationalparkverwaltung bemüht sich außerdem die Öffentlichkeit zu informieren und zu bilden.

Zu den bedeutendsten Arten, die im Böhmerwald zu einem unangenehmen Unkraut wurden, gehört die Vielblättrige Lupine (*Lupinus polyphyllus*). Diese nordamerikanische Art wurde besonders in der Vergangenheit auf den Waldlichtungen als Weidenpflanze für Wild ausgesät. Die Lupine ist imstande den Boden mit dem erreichbaren Stickstoff zu bereichern und die ursprünglichen, an die arme Umwelt gebundenen Arten völlig zu verdrängen.

Als Zierpflanze wurde der Riesen-Bärenklau (*Heracleum mantegazzianum*) importiert, der aus dem Kaukasus stammt. Er ist auch für den Menschen gefährlich, weil er bei der Berührung blasenartige Anschwellungen verursacht. Im Böhmerwald gibt es ihn nur an einigen wenigen Stellen und es gelingt ihn zu eliminieren.

Das Drüsige Springkraut (*Impatiens glandulifera*) stammt aus dem Himalaya. Am Ende des 20. Jahrhunderts verbreitete es sich vor allem entlang der Flüsse. Im Böhmerwald ist es besonders im nordwestlichen Teil auf bayerischer Seite des Gebirges häufig verbreitet.

Eine weitere verwilderte Zierpflanze ist die Große Telekie (*Telekia speciosa*) aus Südosteuropa und Kleinasien. Sie verwildert hauptsächlich entlang Wasserläufe und Wege. Bei empfindlichen Personen ruft sie eine allergische Reaktion auf der Haut hervor.

Die Knöteriche (*Reynoutria* sp.) finden wir im Böhmerwald vorläufig vor allem in den Innenbereichen von Gemeinden, obwohl es sich um die aggressivsten Pflanzen überhaupt handelt, aber im Vorböhmerwald verbreiten sie sich entlang der Flüsse.

Die Gelbe Gauklerblume (*Mimulus guttatus*) kommt in Quellgebieten und entlang Wasserläufe im nordwestlichen Böhmerwald vor und stammt ursprünglich aus Nordamerika. Sie ist jedoch nicht viel konkurrenzstark und es scheint, dass sich die Böhmerwälder Natur vor ihrer Invasion selbst erfolgreich verteidigte.

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

Přírodovědecká
fakulta
Faculty
of Science

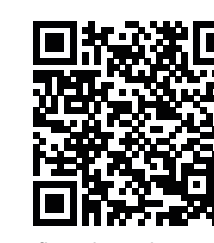
Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

SNSB

Staatliche
Naturwissenschaftliche
Sammlungen Bayerns

NATIONALPARK
Bayerischer Wald

florasilvaegabretae.eu